ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : สถานีโทรทัศน์ช่อง & ลำปาง กับการ พิทักษ์สิทธิประโยชน์ของประชาชนในท้อง ถิ่น : ศึกษากรณีการรั่วใหลของก๊าซ ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ชื่อผู้เขียน

: นางสายพิณ เชิงเชาว์

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกี่ยวกิ่งแก้ว ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ สินสวัสดิ์ กรรมการ รองศาสตราจารย์เศกสิน ศรีวัฒนานุกูลกิจ กรรมการ

บทคัดย่อ

เมื่อวันที่ ธ ตุลาคม 2535 และ 20 ตุลาคม 2535 ได้เกิดการ รั่วไหลของก๊าซซัล-เฟอร์โดออกไซต์จากโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย แม่เมาะ จังหวัดลำปาง เป็นเหตุให้ชาวบ้านตำบลสบป้าด ล้ม เจ็บเป็นจำนวนนับร้อยราย สัตว์เลี้ยงเจ็บป่วย ล้มตาย และพืชผักเสียหาย เป็นจำนวนมาก ซึ่งสื่อมวลชนท้องถิ่นทุกแขนงทั้ง วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือ พิมพ์ ต่างก็นำเสนอข่าวนี้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง อันเป็นผลให้หน่วย ราชการทั้งส่วนกลางและจังหวัดได้ยื่นมือเข้าให้ความช่วยเหลือชาวบ้าน และ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยก็ได้ชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น รวมทั้ง กำหนดมาตรการการแก้ไขบัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาว

วัตถุประสงค์ในการศึกษาเรื่องนี้ เพื่อให้ทราบถึงบทบาทการนำ
เสนอข่าวของสื่อมวลชน ซึ่งส่งผลโดยตรงให้มีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็น
รูปธรรม และเพื่อให้ทราบถึงทัศนคติของผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปที่มี
ต่อบทบาทการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนในลักษณะปกป้องสิทธิประโยชน์ของ
ประชาชนในท้องถิ่น

ในการศึกษา ได้ใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องโดยตรง จำนวน 10 คน และประชาชนทั่วไป จำนวน 85 คน ปรากฏว่าส่วนใหญ่เห็นชอบต่อการ นำเสนอข่าวในลักษณะที่เป็นการปกป้องสิทธิประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ของสื่อมวลชน และเห็นว่าสื่อมวลชนมีอิทธิพลในการกดดันรัฐบาลให้แก้ปัญหาที่ เกิดขึ้นได้

อนึ่ง ผลจากการศึกษาพบว่า ในบรรดาสื่อมวลชนทุกแขนงนั้น โทรทัศน์ได้รับความนิยมจากประชาชนสูงสุด และหนังสือพิมพ์ได้รับความนิยม รองลงมาเล็กน้อย สำหรับโทรทัศน์ ช่อง 8 ลำปาง แม้ว่าจะมีบทบาทในการ นำเสนอข่าวนี้ไม่น้อยกว่าสื่ออื่น ๆ แต่ก็ไม่ได้รับความนิยมเท่าสถานีโทรทัศน์ ช่องอื่น ทั้งนี้เนื่องมาจากประชาชนไม่สามารถรับภาพได้ชัดแจนแล้ว รายการ ของช่อง 8 อาจไม่ดึงดูดใจผู้ชมมากเท่าที่ควรอีกด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study: Television Channel 8 and the
Protection of Local People's
Rights: A Case Study of
Sulphur Dioxide Leakage from
Mae Moh Electricity Plant,
Lampang Province

Author :

Mrs. Saipin Cherngchow

M.A. (Political Science) : Politics and Government

Examining Committee:

Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo Chairman
Assoc. Prof. Dr. Narong Sinsawasdi Member
Assoc. Prof. Seksin Srivattananukulkit Member

ABSTRACT

On the 3rd and the 20th of October 1992, there was a leakage of sulfhur dioxide generated by the EGAT's electric power plants at Mae Moh district in Lampang province, causing villagers to contract skin infections at Tambon Sobpad in Mae Moh district of Lampang province. The leakage also caused casualties to cattle and damages to crops.

Local media, especially radio, television, and newspapers reported the incident extensively and continuously, forcing the government, both at the national and provincial levels to render assistance to the victims. In addition, EGAT has compensated for the damages, including initiation short-term and long-term resolution planning.

The objectives of the research are :

- 1. To study the initial role of the media as it possibly influences government's action in solving the problem.
- 2. To explore the attitudes of the citizens toward the role of the media in advocating for the general public.

Interviews were used as the method of the research, which included 10 people who were directly involved and 85 villagers. The results of the interviews indicated that the majority of those interviewed agreed with the views expressed in the media, which emphasized advocating for the rights of the public. Respondents also agreed that the media was influential in forcing the government to take action.

In addition, the research indicated that, among the many media sources, television as the most popular. Next in popularity are the newspapers. The television channel 8 of Lampang plays no less role compared to other T.V. Channels. Its attracted less attention from the public due to poor broadcast signal quality.

